

Морфологія. Іменник

Морфологія –

це розділ мовознавства, що вивчає **частини мови.**

Скільки частин мови є в українській мові? Назви їх

Частини мови

Самостійні	Службові	Особливі

Іменник –

це _____ частина мови,

яка позначає _____,

змінюється за _____,

належить до одного з _____

і відповідає на запитання _____.

ІМЕННИК

Іменник – це самостійна частина мови, яка має значення предметності й відповідає на питання хто? що?

Іменники поділяються на

загальні назви

означають спільну назву однотипних предметів / явищ:

місто, чоловік, роман

власні назви

означають індивідуальну назву конкретного предмету, що виділяють його з ряду однотипних предметів:

Ужгород, Ігор, «Тигролови»

Виправити помилки щодо вживання великої літери та лапок:

1. Панас мирний – автор роману «Хіба Ревуть Воли, Як Ясла Повні?»»
2. У Верховній раді України зареєстрували новий Законопроект.
3. Тобі подобаються цукерки вечірній Київ?
4. Вулиця Ярославів вал розташована в шевченківському районі міста Києва.
5. Морське око — гірське озеро неймовірної краси, яке знаходиться Татрах, у долині риб'ячого Поточу.

Іменники поділяються на:

Істоти:

1. Назви померлих: мрець, небіжчик, покійник (АЛЕ труп – неістота)
2. Назви шахових фігур і карт: валет, туз, ферзь
3. Назви міфологічних істот: Нептун, русалка, мавка
4. Назви іграшкових виробів, що наділяються властивостями людей: лялька, манекен

Неістоти:

1. Назви сукупності людей, тварин чи птахів: народ, гурт, загін, табун, студентство
2. Назви мікроорганізмів: вірус, мікроб, бацила

Число іменників

Роднина (окремий предмет: книга, стіл, або одне ціле: завод, школа),

Множина (сукупність предметів: журнали, квіти, поети).

Іменники, що вживаються лише в...

однині

збірні: козацтво, збіжжя,

речовинні: олія, сіно,

абстрактні: свідомість, багатство, милосердя, гнів,

власні: Київ, Чорне море.

множині

збірні: люди, дрова, гроші,

деякі речовинні: дріжджі, парфуми,

власні: Черкаси, Карпати,

назви парних предметів: ворота, окуляри, цимбали, ножиці, сани,

назви періодів часу, ігор: канікули, іменини, шахи,

назви дій, станів, почуттів: радощі, веселощі, гордощі, лінощі, змагання.

Рід іменників

• чоловічий

• жіночий

• середній

• ?

Визначити рід вказаних іменників (ч, ж, с)

- 1) кінь
- 2) вікно
- 3) пітьма
- 4) директор
- 5) мавпеня
- 6) дівча
- 7) Одеса
- 8) собака
- 9) путь
- 10) Альпи

Змінювані іменники

Нюанс 1.	Нюанс 2.	Нюанс 3.	Нюанс 4.
Іменники, що вживаються лише у множині, не належать до жодного роду.	Назви недорослих істот належать до середнього роду.	Іншомовні назви професій належать до чоловічого роду.	Рід деяких іменників потрібно запам'ятати , щоб не помилятися.
Ворота, парфуми, Карпати – вони (НЕ можемо підставити він / вона / воно)	Гусеня, мавпенятко дівча, хлоп'я, маля – воно.	Лікар, інженер, адвокат – він.	Шампунь, тюль, степ – він ; путь, розкіш, емаль – вона.

В українській мові вживаються фемінітиви.

Згідно з новим правописом їхнє використання є не обов'язковим, а за бажанням мовця.

А яке твоє ставлення до фемінітивів?

Чоловічий рід: насип, накип, нежить, підпис, полин, літопис, ступінь, рукопис, степінь, пил, ярмарок, продаж, кір, Сибір, біль, тюль, собака, дріб, перекис, перепис, шампунь, степ.

+ сироко, торнадо.

Жіночий рід: вуаль, нехворощ, розкіш, путь, верф, емаль, суміш, шагрень, бешамель, антресоль, ваніль, мігрень.

+ цеце, путасу, івасі, авеню, кольрабі, комі/гінді/бенгалі, саямі.

Середній рід: НАТО.

Спільний рід: плакса, невдаха, староста, соня, рева

Незмінювані іменники

Закономірність 1.	Закономірність 2.	Закономірність 3.	Закономірність 4.	Закономірність 5.
Особи – відповідно до статі.	Тварини – чоловічий рід.	Неістоти – середній рід.	Географічні назви – за загальною.	Абревіатури – за головним словом.
Денді, маестро – він; фрау, мадам – вона.	Шимпанзе, поні, какаду, колібрі, кенгуру – він.	Кашне, меню, журі, алібі – воно.	Токіо – місто – воно, Перу – країна – вона.	ГЕС – станція – вона, МОН – міністерство – воно.
	АЛЕ: Цеце (муха), путасу, івасі (риба) – вона.	АЛЕ: сироко, торнадо – він; авеню, кольрабі, комі, гінді, бенгалі, салямі – вона.	*деякі слова матимуть різний рід залежно від значення: Міссурі – штат – він / річка – вона.	АЛЕ: НАТО – воно.

✓ **Словничок-кориснячок**

НЕВІДМІНЮВАНІ ІМЕННИКИ Й АБРЕВІАТУРИ

адажіо (музичний термін) **сер. р.**

Ай-Петрі (гора) **жін. р.**

амплуа (тип ролей актора) **сер. р.**

ара (тварина) **чол. р.**

аташе (дипломат-консультант) **чол. р.**

АТС (автоматична телефонна станція) **жін. р.**

Баку (місто) **сер. р.**

бікіні (купальник) **сер. р.**

Бікіні (острів) **чол. р.**

Борнео (острів) **чол. р.**

вар'єте (театр) **сер. р.**

галіфе (штани) **сер. р.**

ГЕС (гідроелектростанція) **жін. р.**

глясе (кавовий напій) **сер. р.**

гризлі (тварина) **чол. р.**

дєнді (модно одягнений чоловік) **чол. р.**

депо (транспортне підприємство) **сер. р.**

динго (тварина) **чол. р.**

ЕОМ (електронно-обчислювальна машина) **жін. р.**

зебу (тварина) **чол. р.**

ЗЗСО (заклад загальної середньої освіти) **чол. р.**

ЗНО (зовнішнє незалежне оцінювання) **сер. р.**

ЗУНР (Західноукраїнська Народна Республіка) **жін. р.**

інтермецо (музичний твір) **сер. р.**

канале (маленький бутерброд) **сер. р.**

каное (човен) **сер. р.**

кашпо (контейнер для горщика з рослиною) **сер. р.**

кімоно (японський одяг у вигляді халата) **сер. р.**

кюре (священник) **чол. р.**

кюри (одиниця вимірювання радіоактивності) **сер. р.**

лібрето (текст музичного твору) **сер. р.**

Міссісіпі (ріка) **жін. р.**

НЛО (невизначений летючий об'єкт) **чол. р.**

окапі (тварина) **чол. р.**

Онтаріо (озеро) **сер. р.**

ООН (Організація Об'єднаних Націй) **жін. р.**

панно (картина) **сер. р.**

папараці (фоторепортер) **чол. р.**

плісе (складки на тканині) **сер. р.**

ПТУ (професійно-технічне училище) **сер. р.**

сабо (взуття) **сер. р.**

сорго (рослина) **сер. р.**

трюмо (дзеркало) **сер. р.**

УПА (Українська повстанська армія) **жін. р.**

фрау (звертання до жінки) **жін. р.**

фрекен (звертання до жінки) **жін. р.**

цунамі (великі хвилі) **сер. р.**

ЧАЕС (Чорнобильська атомна електростанція) **жін. р.**

Надпишіть над поданими іменниками їхній рід.

Журнал, фіалка, базіка, небо, волосся, смартфон, мишка, джинси, какаду, дріль, міль, механік, чипси, ООН, путь, кольє, жираф, жирафа, сорочка, хребет, АТС, середмістя, нежить, авеню, пані, авто, автівка, продавець, шампунь, дівча, розкіш, ампула, невдаха, рефері, дріб, папороть, мадемуазель, денді, бароко, салямі, полин, каніфоль, продаж, Прилуки, знання, гуаш, НЛО, інтермецо, плакса, теля, жаль, США, пальто.

Вкажи рід іменників:

.Баку

.ОУН

.Чилі

.ООН

.ЗВО

.Чикаго

.ЄС

.НЛО

.Кіліманджаро

. УПА

<https://youtu.be/6sY0fxDEdiE>

Чоловічий, жіночий чи середній рід іменника? Проблемні випадки визначення роду для ЗНО

Рід незмінюваних іменників

Чоловічий

жіночий

середній

чол., жін. або
сер. залежно
від

назви осіб
чоловічої
статі

назви осіб
жіночої
статі

назви
неістот

загальної
назви

ГОЛОВНОГО
слова

власні
назви

абревіатури

маестро

леді

кафе

річка Міссурі
штат Міссурі

ЗВО
СБУ

назви
тварин

шимпанзе

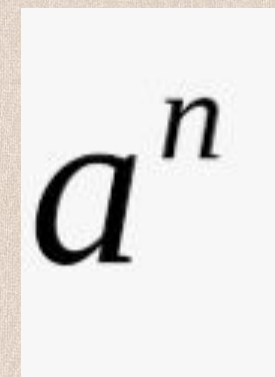
+

ВИНЯТКИ

Назви зображені тут іменники жіночого роду

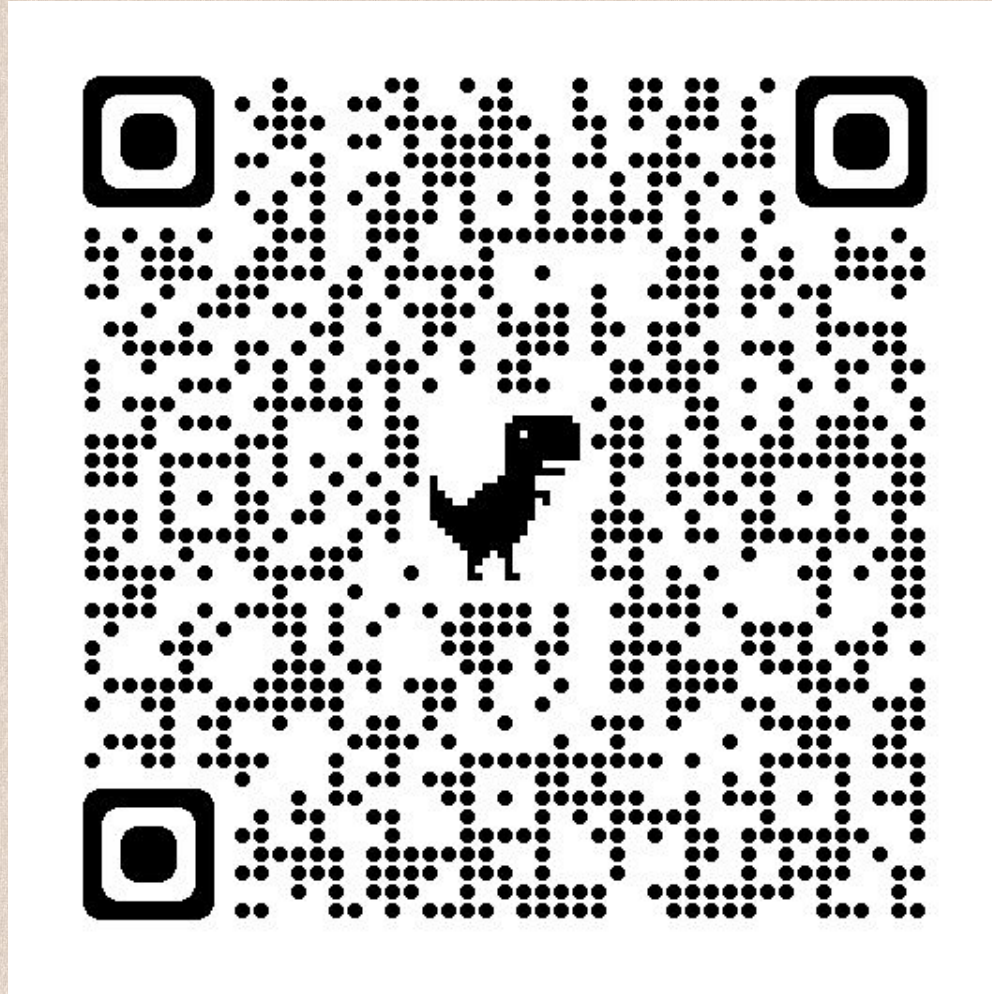

Назви зображені тут іменники чоловічого роду

<https://learningapps.org/display?v=pdcbdedxc23>

Тест-контроль: «Іменник: загальне, число, рід»

<https://www.classime.com/questions/question-sets/739dbabb-04d8-4e01-829c-68a8e0667cdc>

**Іменник:
відмінювання**

7 відмінків

Відмінок	Питання	Приклад
Називний	хто? що?	перемога
Родовий	кого? чого?	перемоги
Давальний	кому? чому?	перемозі
Знахідний	кого? що?	перемогу
Орудний	ким? чим?	перемогою
Місцевий	на/у/в/по кому? чому?	на перемозі
Кличний	–	перемого

Важливо!

Оскільки запитання у відмінках повторюються (що? – називний і знахідний), щоб правильно визначити відмінок, потрібно ставити **«подвійні» запитання:**

бачу (кого? що?) зошит

Давальний чи місцевий?

1. Запеклій **боротьбі** він присвятив усе життя.
2. У запеклій **боротьбі** жити непросто.

Знахідний чи родовий?

1. По дорозі ми зустріли нашого **друга**.
2. На концерті не було нашого **друга**.

Називний чи знахідний?

Ішов дрібний густий **дощик**, і сіра **імла** застинала **берег**.

Шумлять **поля**, палають жаром **домни**, у садах **плоди** звисають важко з віт.

У долинах співали **струмки**, і кожен з них мав свій **голос**.

Відміни та групи іменників — чи потрібно вивчати?

У програмі ЗНО немає такого пункту. Тож у тестах НЕ трапиться завдання на кшталт «До другої відміни належать усі іменники рядка...».

Розуміння принципів у межах відміни / групи допомагає краще опанувати правила відмінювання іменників. Але також це не є обов'язковим.

Далі інформація для ознайомлення.

4 відміни іменників

I відміна

чол. жін.

-а, -я

вага, гиря,
воєвода, Ілля

II відміна

чол. -о, нульове

сер. -о, -е, -я

батько, вітер,
поле, озеро, гілля

III відміна

жін. нульове

+ мати

любов, сіль,
вість, розкіш

IV відміна

сер. -а, -я

суф. -ат-, -ят-, -
ен-

при відмінюванні

дівча, ім'я,
теля, гуся

Є слова, які НЕ належать до ЖОДНОЇ відміни:

- множинні іменники: штани, ножиці;
- незмінювані іменники іншомовного походження: поні, Токіо;
- жіночі прізвища на приголосний або -о: Ліна Костенко, Лариса Косач;
- іменники, які походять від прикметників: черговий, майбутнє.

* Чому вони не належать до жодної відміни?

Бо не відповідають критеріям: або не мають роду (множинні), або не змінюються, або відмінюються як прикметники.

Порівняй: ягнятко (II) і ягня (IV)

Іменники вино, пальто, ситро **ВІДМІНЮЄМО**

Групи I та II відміни

Тверда	М'яка	Мішана
I відміна		
твердий нешиплячий	м'який	шиплячий
голова, Микола	Ілля, мрія	тиша, вежа
II відміна		
чол. на твердий нешиплячий; сер. на -о	чол. — на м'який; сер. — на -а(-я), -е (нешиплячий)	чол. — на шиплячий; сер. на -е (шиплячий)
брат, тепло, коло	день, кохання, поле	родич, плече

Іменники з суфіксом -ир-, -ар-, -яр-

ставимо слово в родовий відмінок:

тверда група

слова з наголосом на -ар , -яр, -ир,
якщо при їх відмінюванні наголос
залишається на основі слова

-А

касир — касИра

Запам'ятай:

столяр, муляр, комар, долар, варвар,
пластир, панцир.

м'яка група

закінчення наголошене, але при
відмінюванні перехордить на закінчення
або НЕнаголошене

лікар — лікарЯ

-Я

Запам'ятай:

Ігор, якір, кучер (волосся),
єгер, лобур, хабар.

мішана група

Закінчення -яр
наголошене

-А

школяр — школярА

Підказка: сюди належить більшість
іменників на -яр- (професії, рід занять).

Надпишіть над поданими іменниками їхню групу.

Панцир, маляр, режисер, ювелір, кухар, професор, зброяр, санітар, сухар, володар, стовбур, мармур, бетоняр, комар, календар, кресляр, вихор, Віктор, Ігор, банкір, школяр.

Невідмінювані іменники

- **загальні назви іншомовного** походження, що закінчуються на голосний кафе, рагу, таксі, пенсне, шасі
- **власні назви іншомовного** походження, що закінчуються на голосний Гюго, Чилі, Дідро, Гете, Барбі
- **іншомовні жіночі імена та прізвища**, що закінчуються на приголосний Долорес, (Джеральдіна) Чаплін
- **українські жіночі прізвища**, що закінчуються на приголосний або -ко вірш Ліни Костенко, псевдонім Лариси Косач
- більшість **аббревіатур** ЮНЕСКО, НАТО, МВС (але в ЦУМі)

Пальто,
ситро —
змінювані!

іменники ж. і ч. р. на -а, -я; ч. р. на пригол.

Давальний і місцевий (I, II відміна)

Відбувається чергування приголосних звуків:

- крига — на цій
- рука — у моїй ...
- свекруха — я дякую ...
- луг — у цьому
- крок — на кожному ...

іменники ч. р. на пригол. або -о

Давальний (II відміна)

1. Столу чи столові?
2. Сину чи синові?
3. Пам'ятники Тарасові Шевченку чи пам'ятники Тарасу Шевченку?

Можливе вживання обох закінчень (паралельні форми), перевагу слід віддавати закінченню -ові / -еві / -єві, коли це впливає на розрізнення відмінків (родовий / давальний, давальний / кличний); якщо поряд пишемо два такі іменники, варто вживати різні закінчення для милозвучності.

іменники ч. р. на пригол. або -о

Знахідний (II відміна)

Може дорівнювати називному або родовому.

1. Беру зошит чи беру зошита?
2. Бачу брат чи бачу брата?

іменники ч. р. на пригол. або -о

Знахідний (II відміна)

Може дорівнювати називному або родовому.

1. Беру зошит чи беру зошита?
2. Бачу брат чи бачу брата?

- **істоти:** З. в. = **Р. в.** (бачу студента)
- **неістоти:** З. в. = **Н. в.** (беру олівець)

іменники ж. і ч. р. на -а, -я; ч. р. на пригол. або -о

Орудний, давальний (I, II відміна)

1. Вежою чи вежею?
2. Ключом чи ключем?
3. Командиром чи командирем?
4. Крайом чи краєм?
5. Учньові чи учневі?

іменники ж. і ч. р. на -а, -я; ч. р. на пригол. або -о

Орудний, давальний (I, II відміна)

Ось у цьому правилі допомагає знання груп іменників, тоді його можна подати так:

- тверда група (твердий приголосний) — **О**: стіл — столом, рука — рукою, брат — братові;
- м'яка й мішана (м'який або шиплячий приголосний) — **Е**: олівець — олівцем, каша — кашею, учень — учневі;
- м'яка на й, я, є, ї, ю — **Є**: край — краєм, Марія — Марією, Віталій — Віталієві.

Обрати іменники, у яких в О. в. буде Е:

- 1) основа
- 2) сім'я
- 3) плече
- 4) золото
- 5) груша
- 6) червень
- 7) квадрат
- 8) водограй

іменники ж. р. на пригол. + мати

Орудний (III відміна)

Відбувається **подвоєння** кінцевого приголосного, ОКРІМ:

- губних (кров — кров'ю) та р (матір — матір'ю);
- сполучення кількох приголосних (радість — радістю).

піч — піччю, розкіш — розкішшю, емаль — емаллю

Чи буде подвоєння в слові
НЕХВОРОЦЬ?

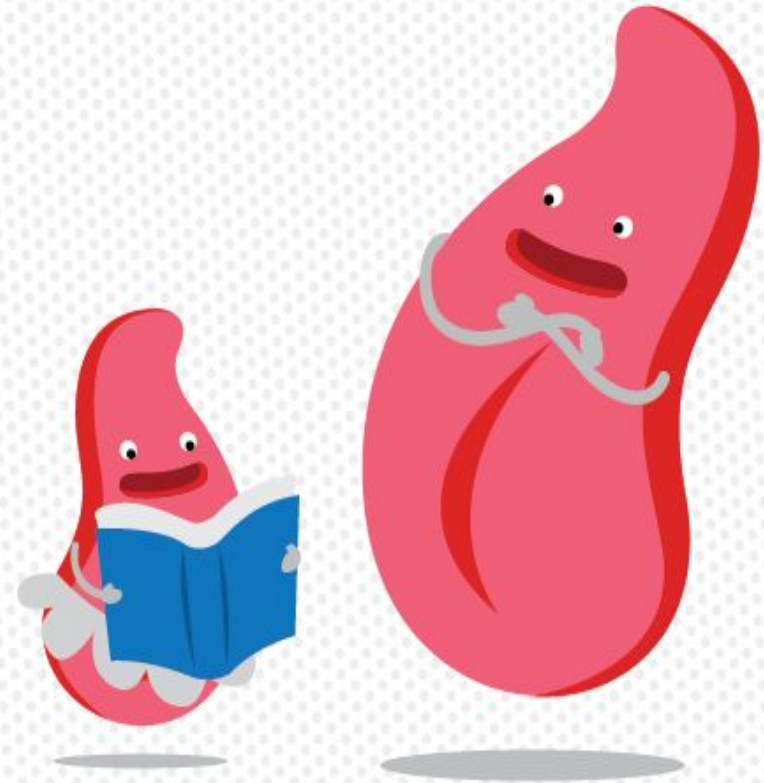
А в слові НЕЖИТЬ?

Місцевий

По горах чи по горам?

Місцевий

Лише **АХ!!!**
(або ях)

Наша доня вже читає **по складах**.
P. S. «По складам» — помилкова форма.

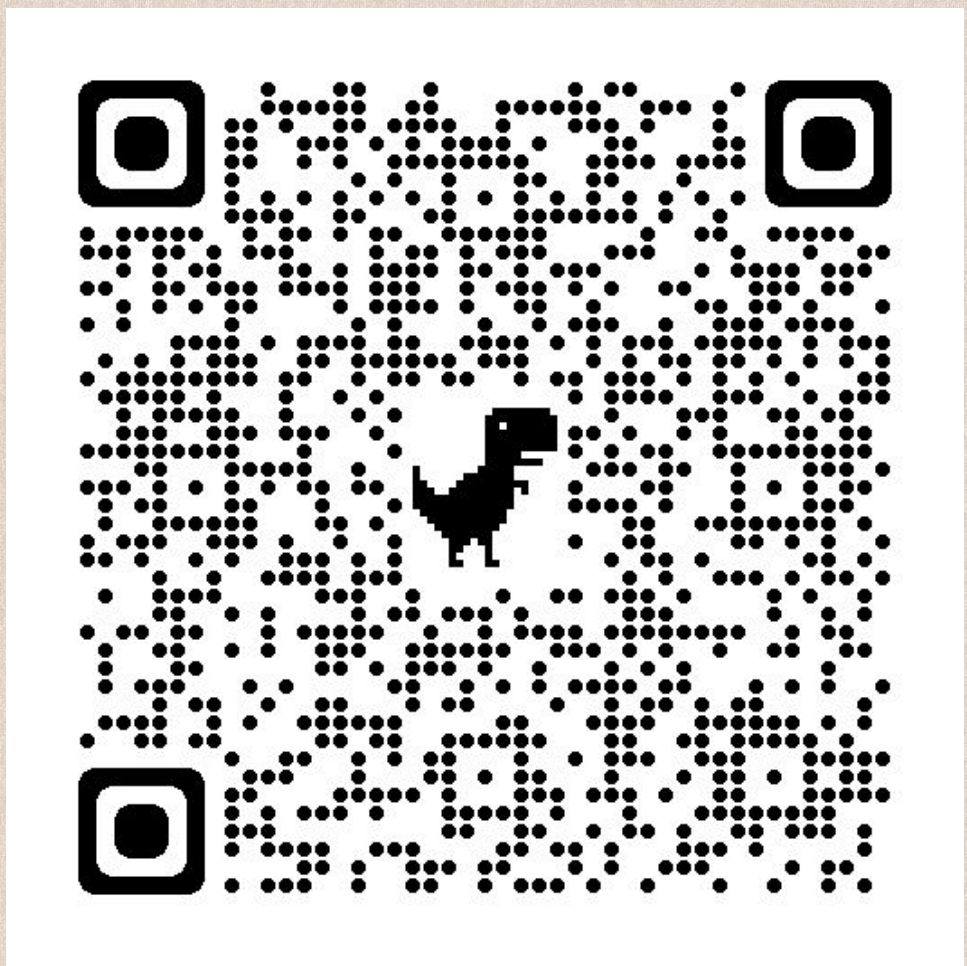
Завдання 10 Провідмінійте подані іменники.

	Однина			Множина		
Н.	книга	матуся	площа			
Р.						
Д.						
Зн.						
Ор.						
М.						
Кл.						

	Однина			Множина		
Н.	батько	учитель	родовище			
Р.						
Д.						
Зн.						
Ор.						
М.						
Кл.						

	Однина		Множина			
Н.	юність	річ				
Р.						
Д.						
Зн.						
Ор.						
М.						
Кл.						

	Однина		Множина			
Н.	хлоп'я	тім'я				
Р.						
Д.						
Зн.						
Ор.						
М.						
Кл.						

Тест-контроль: «Іменник: відмінювання»

<https://www.classtime.com/questions/question-sets/ef395db8-eae4-4c9e-80d1-afd46d829dab>

Надпишіть над поданими іменниками їхні відміну й групу.

Швець, пуца, насип, собака, степ, путь, гречка, резюме, чорнило, колосся, слоненя, рева, пісня, Чернівці, роззява, Дніпро, нежить, ненависть, мати, знам'я, історія, площа, маестро, туш, двері, учений, декан, немовля, нехворощ.

Підкресліть ті іменники, які у формі орудного відмінка однини матимуть закінчення -ем (-єм).

Лакей, стовбур, палац, кресляр, футляр, вантаж, двір, секретар, слухач, скляр, учитель, долар, зброяр, столяр, Ігор, ківш, хіпстер, абзац, снігур, Київ, господар, урожай, борщ, гончар.

Підкресліть правильні форми іменників, неправильні виправте, записавши зверху скориговану форму. Визначте відмінок іменників.

Кілограм помідор, радісних зустрічей, їхати по полям, справедливих судей, розумітися на техніці, нагодувати молочним сумішем, радіти перемозі, пишатися внучатом, цікавих подорожів, швидкісною магістраллю, доброчесних громадянів, п'яти тигренят, посеред сосн, визначних відкрить, смачною кашою, запалення легенів.

**Іменник:
родовий відмінок**

Іменники чол. роду

- 1) із закінченням **-о** в Р. в. одн. набувають закінчення лише **-а**: батька, Дмитра, Дорошенка;
- 2) з основою на **приголосний** у Р. в. одн. набувають закінчення **-а, -я** або **-у, -ю** залежно від значення істоти або неістоти, конкретного чи абстрактного значення та інших чинників.

А чи У?

конкретні поняття,
виміри, терміни

абстрактні поняття,
погода, речовини, збірні

А (Я)

• імена, прізвища, персонажі, особи, тварини	учителя, Мороза, співака, Юрія, ведмедя
• конкретні предмети	чайника, плаща, олівця, батона
• дерева	клена, дуба, ясена
• машини, їхні деталі, технічні реалії	трактора, мотора, комп'ютера
• терміни (конкретні + математичні й лінгвістичні)	атома, косинуса, префікса, іменника, восьмикутника, променя
• міри довжини, ваги, часу тощо, а також грошові знаки	сантиметра, кілограма, дня, долара
• органи й частини тіла	живота, пальця, шлунка
• житлові приміщення та їхні частини	балкона, димаря, пандуса

Установіть відповідність між словом і правилом.

1 електрокар

2 квадрат

3 зайчик

4 явір

5 фунт

6 хребет

7 стілець

8 тамбур

9 цент

10 академік

А імена, прізвища, персонажі, особи, тварини

Б конкретні предмети

В дерева

Г машини, їхні деталі, технічні реалії

Д терміни

Е міри довжини, ваги, часу тощо, а також грошові знаки

Ж органи й частини тіла

К житлові приміщення та їхні частини

У (Ю)

•якості, властивості, почуття, хвороби	героїзму, патріотизму, страху, кашлю
•кущі, трави, сорти дерев	бузку, кропу, ренклоду
•процеси, стани, властивості	аналізу, запису, ідеалу, ремонту, шуму
•явища природи	вітру, грому, морозу
•сукупності істот	ансамблю, колективу, класу, хору
•терміни (процеси й абстрактні)	абсурду, фрейдизму, фотосинтезу
•спортивні ігри, танці	баскетболу, вальсу (гопакА, козакА)
•просторові поняття, будинки	лугу, краю, будинку, вокзалу, універмагу
•установи, заклади, організації	інституту, музею, уряду
•речовинні іменники	граніту, кисню, меду, піску
•складні безсуфіксні; префіксальні	живопису, суходолу, успіху, прибутку

Згідно з новою редакцією правопису,
назви соціальних мереж теж з -у:

Установіть відповідність між словом і правилом.

1 вододіл	2 порох	3 біатлон
4 університет	5 степ	6 очерет
7 сором	8 град	9

експорт

А якості, властивості, почуття, хвороби

Б кущі, трави, сорти дерев

В процеси, стани, властивості

Г явища природи

Д сукупності істот

Ж терміни (процеси й абстрактні)

К спортивні ігри, танці

Л просторові поняття, будинки

М установи, заклади, організації

Н речовинні іменники

О складні безсуфіксні; префіксальні

А чи У?

А чи У?

	-А, -Я	-У, -Ю
Населені пункти	Із суфіксами -ськ-, -цьк-, -ець- , формантами -бург-, -град- (-город-), -піль- (-поль-), -мир-, -слав-, -фурт- : Луцька, Тернополя, Житомира, Борисполя, Кременця, Вишгорода, Франкфурта, Ярослава.	Складені назви, 2-ю част. яких є іменник, що має в Р. в. закінчення -у : Кривого Рогу, Зеленого Гаю. Інші назви: Амстердаму, Парижу, Чорнобилю (можна також з -А)
Інші географічні назви	Назви річок, населених пунктів та інші з наголосом у Р. в. на кінцевому складі, а також із суфіксами -ів- (-їв-), -ев- (-єв-), -ов-, -ин- (-ін-), -ач-, -ич- : Дніпра, Пирятина, Києва, Гадяча.	Усі інші назви річок, озер, гір, островів, півостровів, країн тощо: Амуру, Світязю, Криту, Кіпру, Казахстану, Кавказу.

Чому «історія Стародавнього Рим**У**», але «поїхав на вихідні до Рим**А**»?

Паралельні форми

мосту — моста

столу — стола

плоту — плота

паркану — паркана

акта (документ) — акту (дія)

бала (одиниця вимірювання) — балу (святковий вечір)

каменя (одичне) — каменю (збірне)

листопада (місяць) — листопаду (процес)

соняшника (рослина) — соняшнику (насіння)

терміна (слово) — терміну (строк)

https://youtu.be/XKKGIZsn_sM

РОДОВИЙ ВІДМІНОК іменників чоловічого роду + МЕГАВПРАВА для самоперевірки 🔥 🔥 🔥

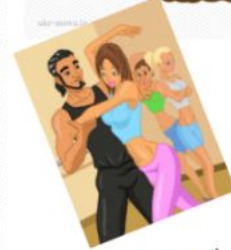
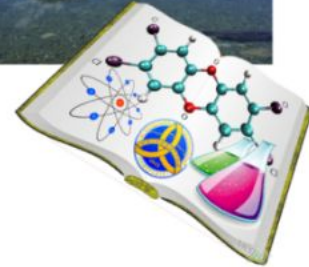
-А/-Я

-У/-Ю

Тут нема ні Франк**А** (власні імена/прізвища)
 ні Києв**А** (населені пункти)
 ні Дністр**А** (наголос на -а/-я, суф.-ов,-ів,-ин)
 ні понеділк**А** (місяці/дні тижня)
 ні жовтн**Я**

АЛЕ
 вік**У**, рок**У**

Я хочу мед**У** й
 борщ**У**

COLUMBIA UNIVERSITY
 IN THE CITY OF NEW YORK

- . Немає партизан чи партизанів?
- . Кілька громадян чи громадянів?
- . Багато киян чи киянів?
- . Десять раз чи разів?

Чи є суфікс ИН в однині?

так

у Р. в. мн. ИН зникає,
нульове закінчення

болгар**ин** — болгар

киян**ин** — киян

АЛЕ: вірменів, грузинів

ні

у Р. в. мн. закінчення -ів

солдат — солдат**ів**

партизан — партизан**ів**

Поставити подані іменники в родовий відмінок множини.

. селянин

. татарин

. турок

. чех

. грек

. львів'янин

. пірат

. слов'янин

. поморянин

. циган

Назви тварин

миша — мишей

мавпа — мавп□

ведмідь — ведмедів

воша — вошей

собака — собак□

голуб — голубів

Іменники жіночого роду ЕЙ

подорож□ — подорожей

тінь□ — тіней

Іменники чоловічого роду ІВ

мандарин□ — мандаринів

кілограм□ — кілограмів

Іменники середнього роду □

обличчя — облич□

знаряддя — знарядь□

ОСОБЛИВІ:

кінь — конЕЙ свиня — свинЕЙ

Зверни увагу №1

Іменники с. р., що закінчуються на подвоєний приголосний + Я, у Р. в. мн. **НЕ** мають подвоєння, а наявність Ь залежить від кінцевого приголосного:

знання — знань

знаряддя — знарядь

обличчя — облич

узбережжя — узбереж

Зверни увагу №2

Іменники іншомовного походження, які закінчуються на подвоєний приголосний, **зберігають подвоєння в Р. в. мн.:**

ванна — ванн

тонна — тонн

Зверни увагу №3

Деякі слова мають паралельні форми в Р. в. мн.:

- рази — раз, разів
 - поля — піль, полів
 - легені — легень, легенів
 - мами — мам, мамів
 - війна — воєн, війн
 - кіловат — кіловатів, кіловат
 - чоловік — чоловіків (мужчин), чоловік (осіб)
- губи — губ, губів
 - плечі — пліч, плечей
 - серця — серць, сердець
 - тато — тат, татів
 - граблі — граблів, грабель

Зверни увагу №4

Запам'ятай слова, у яких часто помиляються:

нульове	-ів	-ей
болгар громадян коліщат облич туфель узбереж війн / воєн сосен / сосон ден (від дно)	відкриттів грузинів готелів морів подвір'їв ярмарків	галузей гостей коней грошей подорожей статей

Поставити подані іменники в родовий відмінок множини.

.річ

.помідор

.роздоріжжя

.узбіччя

.кілограм

.банан

.узвишшя

8) ніч

9) піч

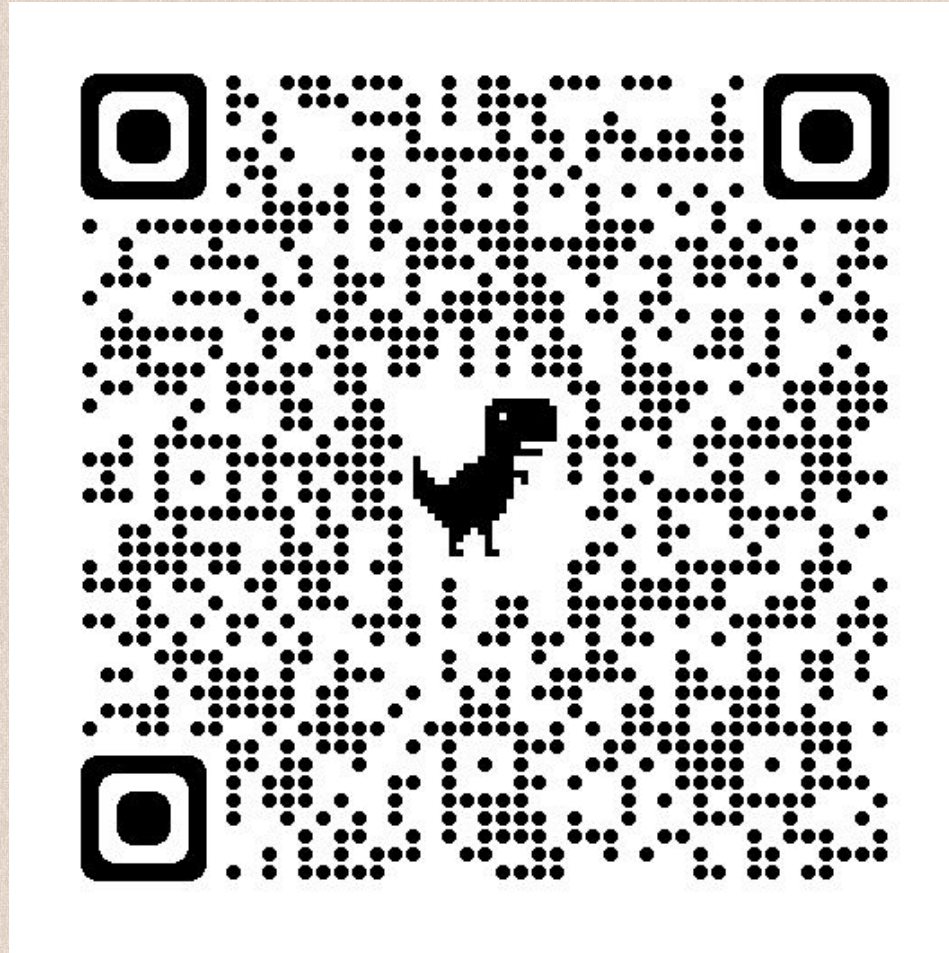
10) святкування

11) апельсин

12) змагання

13) стаття

14) весілля

Тест-контроль: «Іменник: родовий відмінок»

<https://www.classtime.com/questions/question-sets/462efef8-e462-41a2-81bd-f9b1ae0e1714>

**Іменник: кличний відмінок,
імена по батькові, прізвища**

**Навіщо той
кличний
відмінок? Так же
ніхто не
говорить...**

*кличний відмінок «викинули» з української граматики під час змін правопису в 1933 році з метою наближення укр. мови до рос. мови

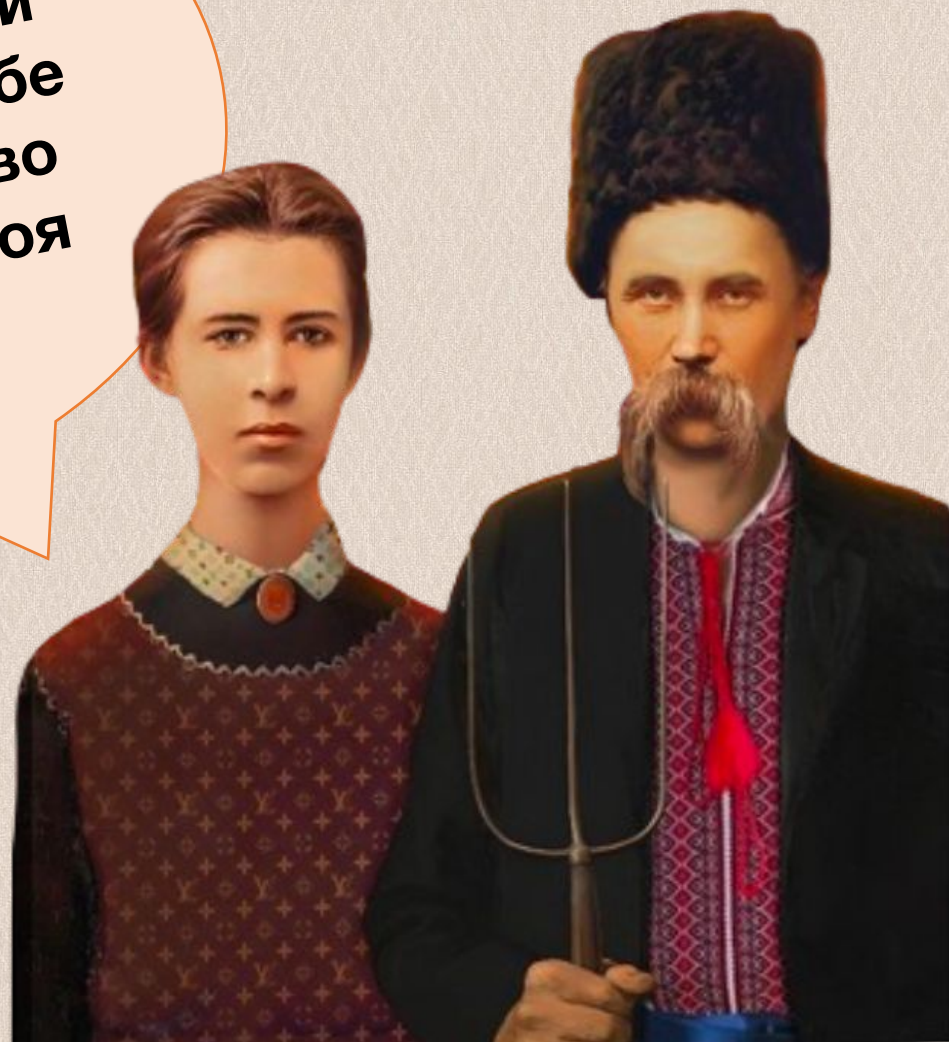
**Да-да, і я
так думаю**

**Навіщо той
кличний
відмінок? Так же
ніхто не
говорить...**

**Ніхто? А я?
«Прилітай же, мій
соколе, мій голубе
сизий!», «О славо
злая!», «А ти, моя
Україно»...**

**Ніхто? А я?
«Прилітай же, мій
соколе, мій голубе
сизий!», «О славо
злая!», «А ти, моя
Україно»...**

***також у багатьох народних піснях:**

«Ой дівчино, шумить гай»,

«Ой, зійди, зійди, ясен місяцю»,

«Плавай, плавай, лебедонько»,

«подай же, дівчино, подай же рученьку»,

«Ой вербо, вербо»,

«Ох і не стелися, хрещатий барвінку»...

Є 5 варіантів закінчень іменників у К. в.

О

власні та загальні
назви ч. та ж. р. на
твердий приг. перед
-А

калина – калино
сестра – сестро
Микола – Миколо

Е

1) ім. ж. і ч. роду на
м'як. приг. перед **-Я**;
2) загальні ж. р. на **-**
А після шипляч.;
3) ім. ч.р. на тверд.
приг. та **-О**;
4) ім. ч. р. з суфіксом
-яр-

праця – праце
душа – душе
Антон – Антоне
пісняр – пісняре
Ілле, Насте, Катре

Є

власні та загальні
назви **ЛИШЕ Ж.**
Р. на **-Я** після
голосного

Марія – Маріє
Євгенія – Євгеніє
надія – надіє

У

Ю

Обрати слова, які правильно записані в кличному відмінку.

душе

мише

їжо

площо

Соломію

меже

вежо

тише

Ксеніє

гуще

Богдане

у

1) деякі ім. ч. р. (переважно односкладові);

2) ім. ч. р. із суф. **-к-**, **-ок-**, **-ик-**, **-ник-**, **-ач-**;

3) особові імена чоловічого роду на **-Г**, **-Х**, **-К**

сину, діду, тату, дядьку,
хлопчику, перекладачу, Людвігу,
Олегу / Олеже

Обрати слова без помилок у кличному відмінку.

1) млине	9) сину
2) Артеме	10) Артему
3) солдате	11) викладаче
4) Святославу	12) відкривачу
5) тине	13) слухачу
6) примірнику	14) мандрівниче
7) дядьку	15) постановнику
8) Голубе	16) вузлику

Ю

- 1) ж. та ч. р. – **скороч., пестлив.**;
- 2) ім. ч. р. на м'як. пригол. (у т. ч. **й**);
- 3) ім. ч. р. із суф.

-тель-, -аль-, -ень-, -ань-, -ець-;

- 4) ім. ч. р. на **-Р**
(у Р. в. зак. **-Я**)

бабусю, Юлю,
Віталій – Віталію,
учень – учню,
Ігорю, лікарю,
женче, хлопче, кравче, шевче

Розрізняй №1

Іменники ч. р., що мають суфікси:

-к-, -ок-, -ик-, -ник-, -ач- (зак. на тв. пригол.) — У

-тель-, -аль-, -ень-, -ань-, -ець- (зак. на м'як. пригол.) — Ю

Розрізняй №2

Валерій — він — у кличному — Валері_____

Валерія — вона — у кличному — Валері_____

Обрати слова, записані правильно в кличному відмінку.

- 1) звичаю
- 2) велетне
- 3) крає
- 4) гаю
- 5) місяце
- 6) скрипалю
- 7) ковалє
- 8) вихователе
- 9) переможце
- 0) любителю
- 1) бельгійцю

<https://youtu.be/Zkfe9J9PhJY>

Кличний відмінок: усі правила, винятки і тести [Типове завдання ЗНО]

Запиши звертання до цих людей (на ім'я)

А якщо 2 слова?

- **загальна назва + загальна назва** – обидва слова К.в.: добродію бригадире, пане лейтенанте,
- **загальна назва + ім'я** – обидва слова К.в.: брате Петре, колего Степане, лікарю Ігорю,
- **загальна назва + прізвище** – обидва слова К.в.: друже Максименку; колего Євгене Онищуку, пане Ковалю, **або прізвище в Н.в.:** друже Максименко; колего Євгене Онищóк, пане Коваль,
- **ім'я + по батькові** – обидва слова К.в.: Володимире Хомичу, Петре Кузьмичу, Ярославe Андрійовичу.

Підкресліть правильні форми звертань, неправильні виправте, надписавши зверху скоригований варіант.

Оксано Володимирівно, Сергіє Петровичу, Гале, пане директору, Любове Дмитрівно, добродіє Миколе, пані Юлю, панно Юлія, Ігорю Петровичу, Олеже Вікторовичу, друже Іванко, подруго Іванко, Василе Павловичу, добродійка Настя.

Завдання 17 Утворіть форму кличного відмінка.

Н. в.	Кл. в.	Н. в.	Кл. в.
Юрій Степанович		дід Панас	
Ганна Олексіївна		Петрик	
Еміль Ігорьович		пані Надія	
шановний суддя		мій онучок	
товариш Ілля		Жак	
дорога бабуся		пан артист	
Ігор Валентинович		панна Катря	
Валя		парубок	

Імена по батькові

Чоловічі
ович (йович)

Михайлович, Юрійович,
Васильович

Жіночі
івна (ївна)

Михайлівна, Юрїївна,
Василівна

~~**євич, євна**~~

Запам'ятай

- ✓ Сава — Савич (і Савович), Савівна
- ✓ Кузьма — Кузьмич (і Кузьмович), Кузьмівна
- ✓ Хома — Хомич (і Хомович), Хомівна
- ✓ Лука — Лукич, Луківна
- ✓ Яків — Якович, Яківна
- ✓ Ілля — Ілліч, Іллівна
- ✓ Григорій — Григорович, Григорівна
- ✓ Микола — Миколайович, Миколаївна
- ✓ Ігор — Ігорьович, Ігорівна

<https://youtu.be/ayfstagoFzc>

Як правильно утворювати ІМЕНА ПО БАТЬКОВІ? [Типове завдання ЗНО]

~~Ігоре!~~ Ігорю!
~~Ігорович~~ Ігорьович

Не відмінюються прізвища

- **іншомовні чоловічі**, що закінчуються на **ГОЛОСНИЙ** Гюго, Дідро, Гете
- **іншомовні жіночі**, що закінчуються на приголосний (Джеральдіна) Чаплін
- **українські жіночі прізвища**, що закінчуються на приголосний або -ко вірш Ліни Костенко, псевдонім Лариси Косач

1. Утвори **кличний відмінок** для слів Настя, жнець, Олег, Ігор, Богдан, наставник, Оля, Юрій, велетень.
2. Утвори **чоловічі форми по батькові** для імен Хома, Степан, Григорій, Арсеній, Ігор.
3. Утвори **давальний відмінок для по батькові** Олексіївна.

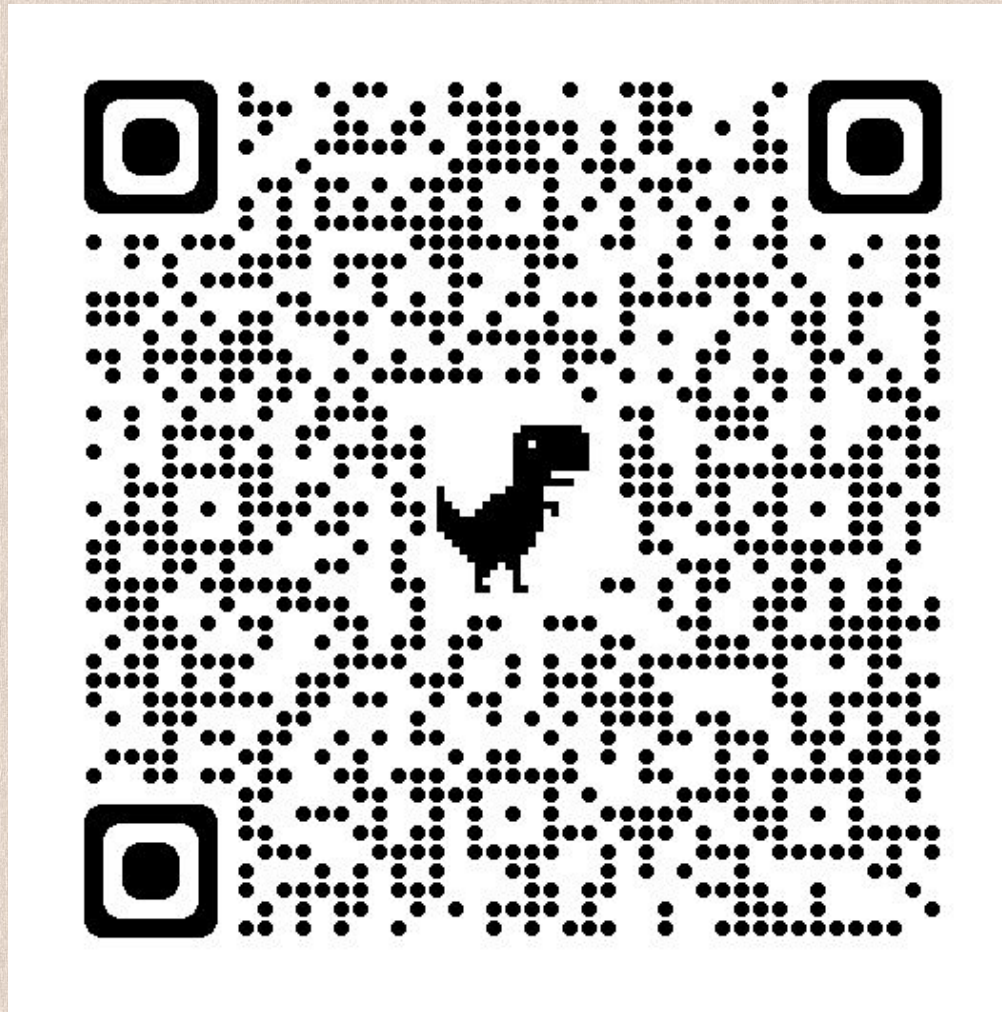
Завдання 19 Від поданих імен утворіть жіночі й чоловічі імена по батькові.

Ім'я	імена по батькові		Ім'я	імена по батькові	
	жіночі	чоловічі		жіночі	чоловічі
Андрій			Сава		
Микола			Ігор		
Дмитро			Хома		
Авксентій			Ілля		
Степан			Ілько		

Завдання 20 Провідмініайте подані власні назви.

Н.	Григорій Савович Сковорода	Іван Якович Франко
Р.		
Д.		
Зн.		
Ор.		
М.		
Кл.		

Н.	Ольга Юліанівна Кобилянська	Іван Карпович Карпенко-Карий
Р.		
Д.		
Зн.		
Ор.		
М.		
Кл.		

Тест-контроль: «Іменник: кличний відмінок, по батькові, прізвища»

<https://www.classtime.com/share/a3a6a7f3-6a6e-4a94-a73d-27541e5683ec?token=7fcd49c8da9abed6351d21a5f395c84919c5aeba65dc48e5283e114610db5112>

<https://create.kahoot.it/details/0e27246a-22b8-463d-904e-317dbe6ecbfa>

1. Виділене слово є іменником у рядку.

А Там місяць, наче **вартовий**, на промінь сперся.

Б Вечірнє сонце, **дякую** за день!

В На ганку сиділа **знайома** нам панна.

Г І для **любої** розмови мила вийшла на поріг.

Д Вона ридає, але все як **слід!**

2. Виділені слова є іменниками в усіх рядках, ОКРІМ

А Не питай у **хворого** про здоров'я.

Б **Ледачий** двічі робить, а скупий двічі платить.

В **Лихий** чоловік у громаді, що вовк в отарі.

Г **Добрий** доброго навчає, а злий на зле наставляє.

Д Дай, Боже, **старим** очі, а молодим - розум.

3. Прочитайте уривок з поезії (цифра в дужках позначає наступне слово).

І тільки той, у кого (1) серце чуле, хто вміє берегти своє (2) минуле І вміє шанувати своє (3) сучасне, лиш той (4) майбутнє вивершить (5) прекрасне.

Іменниками є всі слова, позначені цифрами, ОКРІМ

А 1

Б 2

В 3

Г 4

Д 5

4. Прочитайте уривок з поезії (цифра в дужках позначає наступне слово).

І не знецінюйте (1) коштовне,
Не розчиніться у (2) юрбі,
Не проміняйте (3) неповторне На (4) сто (5) абзаців у собі.

Іменниками є всі слова, позначені цифрами, ОКРІМ

А 1

Б 2

В 3

Г 4

Д 5

6. Прочитайте речення.

Я хочу на озеро Світязь, в **туман** таємничих лісів.

З'ясуйте, яким членом речення є виділений іменник.

А підмет

Б присудок

В додаток

Г означення

Д обставина

7. Прочитайте речення. Правдивій пісні передзвін кайданів - то тільки звичний **акомпанемент**.

З'ясуйте, яким членом речення є виділений іменник.

А підмет

Б присудок

В додаток

Г означення

Д обставина

8. Прочитайте речення (цифра в дужках позначає наступне слово).

Над (1)берегами Вічної (2)ріки летить у (3) світ (4)зорею (5) Неповторність.

Означенням є іменник, позначений цифрою

А 1

Б 2

В 3

Г 4

Д 5

9. Дотримано норм узгодження прикметника з іменником у варіанті

А весняна розпродаж

Б лікувальне боржомі

В талановите маестро

Г розморожене івасі

Д очікувана подорож

10. Граматичну помилку допущено у варіанті

- А** постійний головний біль
- Б** безпечний засіб від нежиті
- В** зробити щеплення від кору
- Г** полоскання морською сіллю
- Д** скористатися засобом від мозолів

11. Чоловічий рід мають усі іменники у варіанті

- А** ступінь, балет, аташе, вісь
- Б** важіль, грань, дріб, ідальго
- В** запис, галузь, нежить, гіпс
- Г** ячмінь, тюль, колібрі, висип
- Д** збір, торнадо, шинель, степ

12. Чоловічий рід мають усі іменники у варіанті

- А** плач, кахель, накип, перекис
- Б** корч, емаль, аерозоль, толь
- В** клавіш, шагрень, порт'є, зал
- Г** рояль, розсип, продаж, путь
- Д** кір, пропис, прогрес, суміш

13. Жіночий рід мають усі іменники в рядку

- А** бандероль, бутель, цеце, УПА
- Б** ГЕС, коала, фланель, заповоч
- В** НЛО, повінь, лазур, боржомі
- Г** спіраль, латинь, СБУ, кольрабі
- Д** провесінь, ЦВК, деталь, плащ

14. Жіночий рід мають усі іменники в рядку

- А** педаль, стаття, лебідь, подорож
- Б** ЧАЕС, мадам, розкіш, жовч
- В** продаж, поезія, жирафа, міль
- Г** купіль, ООН, дріль, радість
- Д** миша, лоша, ртуть, Прип'ять

15. Середній рід мають усі іменники в рядку

- А** кашне, метро, колібрі, манго
- Б** кохання, листя, шосе, Черкаси
- В** ЄС, завдання, збіжжя, пенсне
- Г** кафе, шимпанзе, каное, відео
- Д** Тбілісі, рококо, купе, таксі

16. Середній рід мають усі іменники у варіанті

- А** турне, миша, весілля, Дніпро
- Б** дівча, збіжжя, бароко, меню
- В** немовля, плем'я, рілля, філе
- Г** теля, куля, мартіні, авокадо
- Д** пальто, канапе, віче, салямі

17. Спільний рід мають усі іменники в рядку

- А** нероба, забіяка, юрист, бідолаха
- Б** незграба, суддя, тренер, сирота
- В** ледащо, лівша, рева, посіпака
- Г** староста, професор, зануда, базіка
- Д** ябеда, замазура, вельможа, роззява

18. До одного роду належать усі іменники у варіанті

- А** Хоккайдо, Париж, Калахарі
- Б** Прип'ять, Умань, Ай-Петрі
- В** Керч, Сибір, Нікарагуа
- Г** Сурамі, Балі, Севастополь
- Д** Вашингтон, Огайо, Кутаїсі

19. До одного роду належать усі іменники в рядку

А важіль, синтез, Прут, Алжир

Б веремія, сузір'я, стаття, сутінь

В комашня, цуценя, харчо, рагу

Г лівша, роззява, забудько, тріо

Д коралі, цунамі, граблі, гроші .

20. Правильно поєднано всі прикметники з іменниками в рядку

А кумедне кенгуру, картопляне пюре, красиве панно

Б довгий тунель, важка путь, перспективний інженер

В багатолюдне Сочі, малий соня, старовинний піаніно

Г непосидючий хлоп'я, молода леді, лікувальне алое

Д убога сирота, повноводе Конго, кольорове драже

21 Правильно поєднано всі прикметники з іменниками в рядку

А старовинний Осло, духмяне какао, яскраве кімоно

Б львівська пані, надокучлива цеце, смачне кольрабі

В вітальний туш, рожевий фламінго, малий нікчема

Г яскрава гуаш, цікаве інтерв'ю, прозора шампунь

Д завітчана Умань, вчена ступінь, другий степінь

22. Правильно поєднано всі прикметники з іменниками в рядку

- А сонячне Баку, красивий какаду, сильний нежить
- Б смачне івасі, швидке таксі, гостинна Перу
- В оригінальне меню, біла тюль, маленьке шимпанзе
- Г цікаве турне, просторе авеню, справедливе журі
- Д далека Сибір, свіжа салямі, талановитий маестро

23. Граматично правильними є обидва словосполучення в усіх рядках, ОКРІМ

- А білий пелюсток, рожева пелюстка
- Б міцний мотузок, придбана мотузка
- В різдвяний ярмарок, шкільна ярмарка
- Г смачний абрикос, молода абрикоса
- Д білосніжний манжет, чорна манжета

24. Граматично правильними є обидва словосполучення в усіх рядках, ОКРІМ

- А музичний туш, кольорова туш
- Б цинічний фальш, прикра фальш
- В теплий купіль, цілюща купіль
- Г корисний харч, свіжа харч
- Д далека путь, важкий путь

Поставте іменники у форму кличного відмінка.

Василина, Іван, Уляна, Вадим, Юстина, Оля, Артем, Олексій, Юля, Анастасія, Настя, Віталій, Микола, Фрідріх, Люба, Леся, Петрик, Дмитро, Кузьма, Оксана, Ілько, Роман, Володя, Антон, Дзвінка, Квітослава, Чингіз, Андрій.

25. Прочитайте уривок з поезії (цифра в дужках позначає наступне слово).

Мріють крилами з (1) туману (2) лебеді рожеві,

Сиплють (3) ночі у (4) лимани (5) зорі сургучеві.

У родовому відмінку вжито іменник, позначений цифрою

А 1

Б 2

В 3

Г 4

Д 5

26. Прочитайте уривок з поезії (цифра в дужках позначає наступне слово).

Припливайте до (1) колиски, (2) лебеді, як (3) мрії,

Опустіться, тихі (4) зорі, синові під (5) вії.

У знахідному відмінку вжито іменник, позначений цифрою

А 1

Б 2

В 3

Г 4

Д 5

27. Прочитайте уривок з поезії (цифра в дужках позначає наступне слово).

Ще в дитинстві я ходив у (1)трави,

В гомінливі трепетні (2)ліси,

Де (3)дуби мовчали величаво

У (4)краплинках ранньої (5)роси.

У родовому відмінку вжито іменник, позначений цифрою

А 1 Б 2

В 3 Г 4 Д 5

28. Прочитайте уривок з поезії (цифра в дужках позначає наступне слово).

Лягла на всьому вечірня (1)втома,

Палає (2)місто, мов дивний (3)храм.

І розтинають (4)ніч невагому

Квадратні (5)очі віконних рам.

У знахідному відмінку вжито іменник, позначений цифрою

А 1 Б 2

В 3 Г 4 Д 5

29. Прочитайте уривок з поезії (цифра в дужках позначає наступне слово).

Ні перед ким не станеш (1)спину гнути,

Не віддасися ворогу в (2)ясу,

Якщо ти зміг, (3)товаришу, збагнути

Свого народу (4)велич і (5)красу.

Усі іменники вжито у формі знахідного відмінка, ОКРІМ позначеного цифрою

А 1 Б 2

В 3 Г 4 Д 5

30. Прочитайте уривок з поезії (цифра в дужках позначає наступне слово).

(1)Народ мій є! (2)Народ мій завжди буде!

Ніхто не перекреслить мій (3)народ!

Пощезнуть всі перевертні й (4)приблуди,

І (5)орди завойовників-заброд!

Усі іменники вжито у формі називного відмінка, ОКРІМ позначеного цифрою

А 1 Б 2

В 3 Г 4 Д 5

31. Помилку допущено в слові

- А** кручою
- Б** шахтарем
- В** вишнею
- Г** мрякою
- Д** мрією

32. Закінчення -ою у формі орудного відмінка однини мають усі іменники у варіанті

- А** ваза, речовина, кислота
- Б** тиша, свобода, глибина
- В** калина, малеча, посада
- Г** мелодія, береза, справа
- Д** спальня, Європа, буква

33. Закінчення -ою у формі орудного відмінка однини мають усі іменники у варіанті

- А** ідальня, повага, легенда
- Б** Ольга, родина, волоцюга
- В** геологія, дитина, дорога
- Г** держава, груша, розлука
- Д** мережа, горошина, карта

34. Закінчення -ом у формі орудного відмінка однини мають усі іменники в рядку

А кулінар, снігур, кобзар

Б касир, ковзаняр, актор

В ювіляр, комар, столяр

Г календар, жир, муляр

Д цар, снігур, директор

35. Закінчення -ом у формі орудного відмінка однини мають усі іменники у варіанті

А хрущ, президент, гектар

Б документ, сховище, звір

В лицар, інститут, рушник

Г автобус, параграф, вальс

Д різьбяр, барвінок, погляд

36. Закінчення -ом у формі орудного відмінка однини мають усі іменники в рядку

А журнал, трамвай, папірус

Б циркуль, чарівник, цукат

В хвастун, парашут, хокеїст

Г звичай, оптиміст, футбол

Д слабодух, параліч, граф

37. Літеру е (є) треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А поезі..ю, видовищ..м, козацтв..м

Б топол..ю, вілл..ю, відвідувач..м

В кобз..ю, учител..м, товариш..м

Г віконц..м, спроб..ю, сторож..м

Д прізвищ..м, корова..м, ледар..м

38. Літеру є (є) треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А лікар..м, вітрищ..м, кварц..м

Б корен..м, прохач..м, явищ..м

В матері..ю, дач...ю, чемпіон..м

Г їж..ю, літопис..м, вельмож..ю

Д дол..ю, поверхн..ю, відмов..ю

39. Літеру є (є) треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

А озимин..ю, майстерн..ю, іде..ю

Б крамниц..ю, перелаз..м, танц..м

В палац..м, полуниц..ю, олівц..м

Г воротар..м, аркуш...м, синиц....ю

Д хоке..м, мистецтв..м, олен..м

40. Закінчення -а (-я) у формі родового відмінка однини мають усі іменники у варіанті

- А** супутник, пасажир, коледж
- Б** Кривий Ріг, язик, Ташкент
- В** портфель, гопак, кілометр
- Г** Крим, Конотоп, Марсель
- Д** усміх, агроном, сантиметр

41. Закінчення - а (-я) у формі родового відмінка однини мають усі іменники у варіанті

- А** хлопець, свинець, Роман
- Б** роман, трактор, вівторок
- В** Буг, коридор, присудок
- Г** Дністер, квітень, вітер
- Д** долар, гектар, діаметр

42. Закінчення -у (-ю) у формі родового відмінка однини мають усі іменники у варіанті

- А** смуток, меч, перець
- Б** лимон, полин, очерет
- В** оркестр, борщ, спосіб
- Г** ясень, Дунай, сироп
- Д** склад, дуб, синтаксис

43. Закінчення -у (-ю) у формі родового відмінка однини мають усі іменники у варіанті

А Ямпіль, Донбас, жанр

Б ремонт, вокзал, лоб

В аналіз, очерет, Донець

Г сад, гопак, родовід

Д вальс, Кавказ, завод

44. Закінчення -а у формі родового відмінка однини мають обидва іменники в рядку

А талант (хист), талант (грошова одиниця)

Б знак (марка), знак (значок)

В рахунок (документ), рахунок (дія)

Г дзвін (предмет), дзвін (звук)

Д детектив (агент), детектив (твір)

45. Закінчення -у формі родового відмінка однини мають обидва іменники в рядку

А ріг (матеріал), ріг (будинку)

Б томат (рослина), томат (сік)

В пояс (талія), пояс (зона)

Г алмаз (інструмент), алмаз (речовина)

Д папір (документ), папір (матеріал)

46. Правильно вжито відмінкове закінчення обох іменників в рядку

- А** тривалого терміну, іншомовного терміну
- Б** побудувати з каменя, не залишити жодного каменя
- В** розрахункового рахунку, рахунка матчу
- Г** слухового апарату, апарата Верховної Ради України
- Д** королівського балу, урахування середнього бала

47. Граматично правильний початок листа в рядку

- А** Високоповажний пане Зиновіє!
- Б** Дорогий мій синку Олег!
- В** Шановна пані Станіславо!
- Г** Люба сестричко Валерію!
- Д** Вельмишановний добродію Андріє!

48. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А** Іване
- Б** Іванко (ж. р.)
- В** Степане
- Г** Руслано (ж. р.)
- Д** Саве

49 НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Настю
- Б Миколо
- В Дмитре
- Г Ольго
- Д Галинко

50. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Марусю
- Б Валю
- В Любо
- Г Катрю
- Д Тетянку

51. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Грицьку
- Б Володю
- В Захару
- Г Олексо
- Д Матвію

52. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Катю
- Б Лесе
- В Женю
- Г Левку
- Д Олеже

53. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Оксано Миколаївно
- Б пане Президенте
- В колего Ковальчук
- Г сестро Іринко
- Д Юріє Петровичу

54. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Надіє, Соломіє
- Б Славо, Віро
- В Тадею, Ксеню
- Г Людвігу, Жаку
- Д Юле, Якиме

55. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Олю, Наталко
- Б Маріє, Назаре
- В Миколе, Петре
- Г Андрію, Саво
- Д Павле, Насте

56. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Варваре Петрівно
- Б Любове Михайлівно
- В Наталіє Богданівно
- Г Алло Олександрівно
- Д Богдано Романівно

57. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Хоме Гнатовичу
- Б Семене Івановичу
- Г Назарію Романовичу
- В Несторе Петровичу
- Д Євгенію Максимовичу

58. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Мар'яно Остапівно
- Б Саво Григоровичу
- В Лідіє Станіславівно
- Г Олесю Володимирівно
- Д Василе Карповичу

59. НЕПРАВИЛЬНО утворено форму кличного відмінка у варіанті

- А Святославе Ігоровичу
- Б Зоряно Орестівно
- В Віктору Юрійовичу
- Г Зіновіє Мар'янівно
- Д Терентію Устимовичу

60. Закінчення -ей у родовому відмінку множини мають обидва іменники у варіанті

- А подорож, ніч
- Б галерея, тінь
- В путь, вогонь
- Г око, легеня
- Д готель, гість

61. Закінчення -ей у родовому відмінку множини мають обидва іменники у варіанті

А поле, миттєвість

Б біль, магістраль

В продаж, печаль

Г гроші, постіль

Д суддя, суміш

62. Закінчення -ей у родовому відмінку множини мають усі іменники варіанта, ОКРІМ

А діагональ, річ

Б відповідь, доповідь

В заметіль, сповідь

Г скрижаль, вісь

Д стаття, аерозоль

63. НЕПРАВИЛЬНО вжито відмінкове закінчення іменника у варіанті

А керуватися домовленостями

Б кількадесят гривнів

В відомими іменами

Г запитати в менеджера

Д немає в продажу

64. Граматичну помилку допущено у варіанті

- А** свідомість громадян
- Б** стиглих помідорів
- В** хтось із солдатів
- Г** двадцять кілограм
- Д** аніхто з городян

65. Граматичну помилку допущено у варіанті

- А** загін партизан
- Б** мальовничих сіл
- В** четверо грузинів
- Г** яскравих сузір'їв
- Д** стійкість болгар

66. Граматичну помилку допущено у варіанті

- А** сік з мандаринів
- Б** відомих галичан
- В** люблячих татів
- Г** кримських татар
- Д** дехто з боярів

67. Помилку в утворенні імені по батькові допущено у варіанті

- А** Анатоліївна
- Б** Євгенівна
- В** Спиридонівна
- Г** Аркадієвна
- Д** Григорівна

68. Помилку в утворенні імені по батькові допущено у варіанті

- А** Якович
- Б** Ігоревич
- В** Максимович
- Г** Пилипович
- Д** Валерійович

69. Помилку в утворенні імені по батькові допущено у варіанті

- А** Олексіївна, Лукович
- Б** Віталіївна, Павлович
- В** Львівна, Григорович
- Г** Адамівна, Аркадійович
- Д** Хомівна, Андрієвич

70. Помилку в утворенні імені по батькові допущено у варіанті

- А** Романівна, Лукич
- Б** Савівна, В'ячеславович
- В** Олексіївна, Олегович
- Г** Іллінічна, Тарасович
- Д** Василівна, Свиридович

71. Помилку в утворенні імені по батькові допущено у варіанті

- А** Юр'ївна, Остапович
- Б** Валеріївна, Савович
- В** Миколівна, Назарович
- Г** Ярославівна, Кузьмич
- Д** Іванівна, Антонович

72. Помилку в утворенні імені по батькові допущено у варіанті

- А** Федорівна, Зіновійович
- Б** Дмитрівна, Григорійович
- В** Ільківна, Валер'янович
- Г** Миколаївна, Богданович
- Д** Геннадіївна, Семенович

73. Граматично правильне продовження речення Ректорат університету щиро вітає з перемогою в олімпіаді... наведено у варіанті

- А** Степана Бондар
- Б** Василя Пономаренко
- В** Оксану Князевич
- Г** Світлану Дрімлюга
- Д** Максима Горболіс

74. Помилку допущено у варіанті

- А** музей Тараса Шевченка **Б** роман Оксани Забужко
- В** пісні Квітки Цісик
- Г** картини Івана Марчука
- Д** вечір Ади Роговцевої

75. Помилку допущено у варіанті

- А** скульптури Мікеланджело
- Б** виступ Богдана Ступки
- В** фільми Юрія Іллєнка
- Г** твори Александра Дюми
- Д** поезія Івана Малковича

76. Помилку допущено в рядку

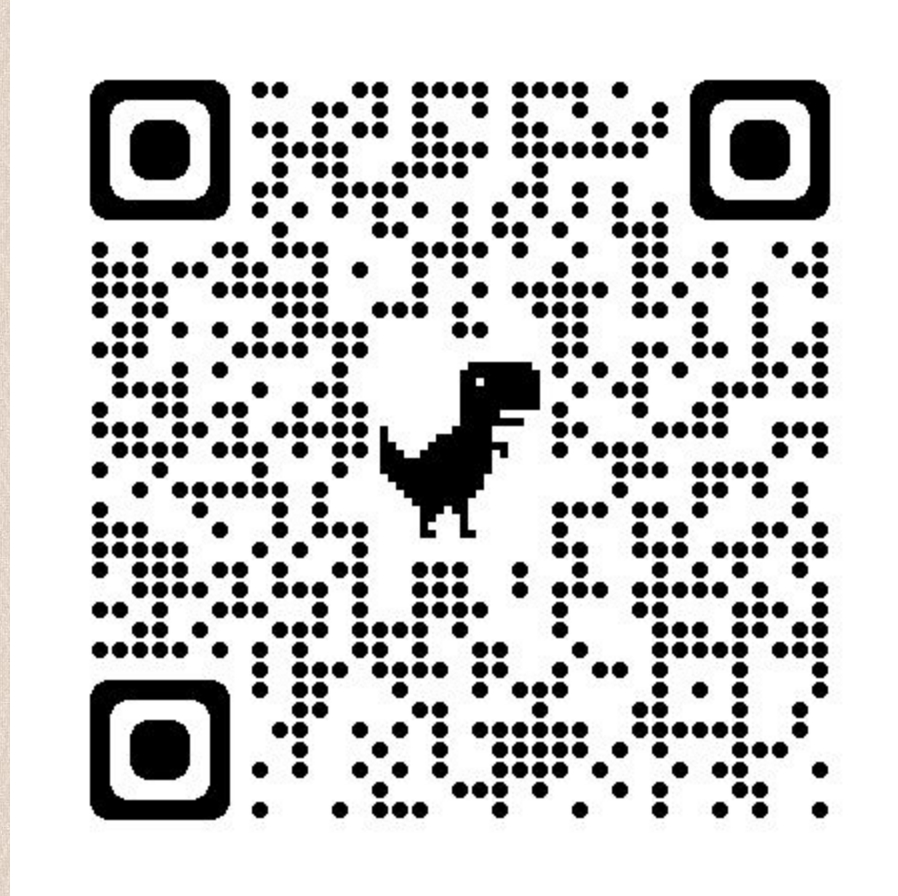
- А** подарувати Заставецькій Ірині Олегівні
- Б** побачити Завербного Миколу Луковича
- В** створити для Пашук Ярослави Іллівни
- Г** заступитися за Запорожця Івана Савича
- Д** танцювати з Мусак Марком Гнатовичем

77. НЕМАЄ помилки в рядку

- А** познайомитися з Клименко Аллою Юріівною
- Б** отримати від Карпенко Святослава Хомовича
- В** зупинити Дмитрука Мирослава Валерієвича
- Г** повернути Поповій Валентині Зінов'ївні
- Д** позичити в Кравець Володимира Яковича

78. НЕМАЄ помилки в рядку

- А** спілкуватися з Бучаком Остапом Ігоровичом
- Б** звернутися до Василенко Йосипа Богдановича
- В** відвідати Петриняк Любославу Андрієвну
- Г** гостювати в Чижа Володимира Карповича
- Д** допомогти Васюті Оксані Станіславівній

https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-imennyk_rid_i_chyslo_imennykiv/

https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-vidminjuvannja_imennykiv/

https://zno.osvita.ua/ukrainian/tag-napysannja_j_vidminjuvannja_imen_po_batkovi/

Правильно чи помилка, 15 швидких запитань по 5 секунд:
<https://create.kahoot.it/details/1099feaf-4757-47a6-8971-bda9d492ebbf>

Kahoot!

Іменник: узагальнення

<https://www.classtime.com/questions/question-sets/21ef1b61-3b1d-4fd2-8a44-6e6e601e83b4>